

1279.

Na osnovu člana 11, stav 1, tačka 1, člana 14, stav 1, tačka 6 i člana 54, stav 6, a u vezi člana 53 Zakona o elektronskim komunikacijama, (Sl. list CG br. 40/13) Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, uz saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, na sjednici održanoj 02.12.2014. godine, donio je

PRAVILNIK

O ZAJEDNIČKOM KORIŠĆENJU ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE I POVEZANE OPREME

("Službeni list Crne Gore", br. 052/14 od 16.12.2014)

Predmet pravilnika

Član 1

Ovim pravilnikom se propisuju uslovi i način zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, kao i mjere za povećanje raspoloživosti slobodnih kapaciteta u toj infrastrukturi.

Značenje pojmova

Član 2

Pojedini pojmovi u smislu ovog pravilnika imaju sljedeće značenje:

- cijev malog prečnika je cijev spoljnog prečnika od 20 do 50 mm, izrađena od polietilena visoke gustine: PE20, PE25, PE32, PE40 i PE50;
- cijev velikog prečnika je cijev spoljnog prečnika od 63 mm do 110 mm izrađena od polivinil hlorida, polietilena ili betona;
- elektronska komunikaciona infrastruktura i povezana oprema obuhvata infrastrukturu i opremu povezanu sa elektronskom komunikacionom mrežom ili elektronskom komunikacionom uslugom, koja omogućava ili podržava pružanje usluga ili se može koristiti radi pružanja usluga, uključujući i zgrade ili ulaze u zgrade, kablovsku kanalizaciju i vodove u zgradama, antene, antenske i druge stubove, potporne konstrukcije, cijevi i kanale, šahtove i razvodne ormane, kao i sisteme uslovnog pristupa i povezane usluge;
- mikrocijev je cijev spoljnog prečnika od 3 do 16 mm (7/5,5; 10/8; 12/10; 12/8; 14/10 i 16/12);
- telekomunikaciona kablovska kanalizacija je vrsta elektronske komunikacione infrastrukture koji se sastoji od mreže podzemnih cijevi od pogodnog materijala, kablovskih okana i kablovskih galerija, koja služi za postavljanje i zaštitu telekomunikacionih kablova;
- kablovsko okno je podzemna prostorija višestruke namjene, koja se nalazi na mjestima nastavljanja, ukrštanja i promjene smjera kablovske kanalizacije, kao i ispred kablovskih razdjelnika, zgrada i drugih građevinskih objekata, u koje se postavljaju telekomunikacioni kablovi;
- trasa telekomunikacione kablovske kanalizacije je projektovani ili već izgrađeni pravac i geodetski pozicionirana linija kablovske kanalizacije unutar koridora elektronske komunikacione infrastrukture;
- Slobodni kapacitet je kapacitet koji nije zauzet elektronskom komunikacionom opremom ili kapacitet koji je zauzet opremom, koja nije u funkciji duže od 120 dana, pod uslovom da navedeni kapacitet nije predviđen kao nužna rezerva;
- Nužna rezerva u telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji predstavlja slobodni prostor koji je dovoljan za uvlačenje kabla najvećeg prečnika korištenog na razmatranom rasponu kablovske kanalizacije.

Ostali izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju isto značenje kao i u Zakonu o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu: Zakon).

Osnovni ciljevi pravilnika

Član 3

Ovaj pravilnik reguliše zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme sa ciljem:

- efikasnijeg korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme,
- skraćanja vremena izgradnje elektronskih komunikacionih mreža,

- skraćanja vremena početka pružanja elektronskih komunikacionih usluga i uštede finansijskih sredstava.
- povećanja bezbjednosti elektronskih komunikacionih mreža,
- racionalnijeg korišćenja prostora,
- kvalitetnijeg uređenja prostora,
- zaštite životne sredine,
- zaštite zdravlja ljudi,
- zaštite kulturnih dobara,

Izgradnja i korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Član 4

Izgradnja i korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme na svim nivoima elektronske komunikacione mreže vrši se na način i uz izbor tehnologija koje omogućavaju maksimalno razumno zajedničko korišćenje slobodnog kapaciteta.

Kada neki operator planira da gradi određenu vrstu elektronske komunikacione infrastrukture na lokaciji na kojoj ista ne postoji, dužan je da vodi računa o mogućnosti korišćenja te infrastrukture i od strane drugih operatora.

Ukoliko na lokaciji na kojoj operator planira da izgradi objekat već postoji elektronska komunikaciona infrastruktura, ili je izdata dozvola za izgradnju elektronske komunikacione infrastrukture, operator je dužan da uputi zahtjev za zajedničko korišćenje te infrastrukture.

Operator je dužan da se prilikom izgradnje i održavanja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme pridržava sljedećih standarda:

- standarda koje su usvojila evropska tijela za standardizaciju kao što je Evropski institut za telekomunikacione standarde (ETSI) ili Evropski komitet za standardizaciju/ Evropski komitet za elektrotehnicku standardizaciju (CEN/CENELEC),
- standarda ili preporuka koje je usvojila Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU), Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO) ili Međunarodni elektrotehnički komitet (IEC),
- crnogorskih standarda.

Osnovni zahtjevi zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Član 5

Operatori će elektronsku komunikacionu infrastrukturu i povezanu opremu zajednički koristiti, u sljedećim slučajevima:

- ako postoje tehnički uslovi i raspoloživi slobodni kapaciteti te infrastrukture i povezane opreme;
- ako zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ne izaziva smetnje u radu elektronskih komunikacionih mreža i korišćenju te infrastrukture i povezane opreme;
- ako ne postoji alternativa iz razloga zaštite životne sredine, zdravlja ljudi, javne bezbjednosti, urbanističkih i građevinskih propisa kao i racionalnog korišćenja te infrastrukture;
- ako je operator koji zahtijeva zajedničko korišćenje spreman da plati odgovarajuću naknadu za korišćenje te infrastrukture i povezane opreme.

Objavljivanje podataka koji su od značaja za zajedničko korišćenje raspoloživih kapaciteta elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Član 6

Operator je dužan da na svojoj internet strani objavi podatke koji su od značaja za zajedničko korišćenje raspoloživih kapaciteta telekomunikacione kablovske kanalizacije, antenskih stubova i zgrada/građevinskih objekata i povezane opreme, i to:

- spisak lokacija na kojima postoji elektronska komunikaciona infrastruktura raspoloživa za zajedničko korišćenje, data po opštinama i vrsti elektronske komunikacione infrastrukture;
- naziv elektronske komunikacione infrastrukture koja je raspoloživa za zajedničko korišćenje;
- geografske koordinate (adresa) elektronske komunikacione infrastrukture;
- tehničke karakteristike elektronske komunikacione infrastrukture;

- raspoloživi kapaciteti elektronske komunikacione infrastrukture;
- uslovi korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture;
- cijene korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture;
- postupak za ostvarenje prava za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture;
- obrazac zahtjeva za zajedničko korišćenje kapaciteta elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.

Povjerljivost podataka

Član 7

Operatori su dužni da štite povjerljivost svih podataka koje su razmijenili prilikom postupka dogovaranja ili sprovođenja ugovora o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, ne smiju ih koristiti u druge svrhe, ni davati trećoj strani, kojoj bi ti podaci mogli omogućiti prednost na tržištu.

Zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Član 8

Zainteresovani operator (u daljem tekstu operator korisnik) zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme dostavlja u pisanom obliku operatoru od koga traži zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme (u daljem tekstu infrastrukturni operator).

Zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme iz stava 1 obavezno sadrži:

- podatke o operatoru korisniku (naziv operatora, kontakt osoba, adresa, telefon, fax, e-mail),
- podatke o vrsti i lokaciji postojeće elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme koja je predmet zahtjeva,
- potrebne kapacitete koji se zahtijevaju za zajedničko korišćenje, sa opisom planirane opreme koja će se instalirati u/na predmetnoj elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi.

Ako zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme nije potpun, infrastrukturni operator kome je zahtjev upućen će, u roku od 7 dana od dana prijema nepotpunog zahtjeva, tražiti od operatora korisnika da dopuni svoj zahtjev.

Ako operator korisnik ne dopuni svoj zahtjev, u roku od 7 dana od dana dobijanja obavještenja o nepotpunosti zahtjeva, smatraće se da je odustao od zahtjeva za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.

Odgovor na zahtjev i realizacija zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Član 9

Infrastrukturni operator je dužan da na potpun zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, u skladu sa članom 8 ovog pravilnika, odgovori u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Odgovor na zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme treba da sadrži:

- predlog tehničkog rješenja za realizaciju zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- troškove realizacije zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- planiranu dinamiku za realizaciju zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- postupak vršenja nadzora tokom realizacije;
- kontakt lica zaduženog za vršenje nadzora tokom realizacije;
- dalji postupak pregovaranja o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- kontakt lica zaduženog za pregovaranje i realizaciju zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.

Tehničko rješenje iz stava 2 ovog člana treba da sadrži:

- precizne podatke o trasi telekomunikacione kablovske kanalizacije, odnosno o lokaciji antenskog stuba/zgrada koji su predmet zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture,
- tehnički opis rješenja zajedničkog korišćenja,
- tačno određena pozicija opreme za koju se traži zajedničko korišćenje,
- specifikaciju potrebnog materijala i radova.

Infrastrukturni operator je obavezan da vrši pripremu elektronske komunikacione infrastrukture za zajedničko korišćenje u skladu sa tehničkim rješenjem iz stava 2 i 3 ovog člana.

Troškove pripreme i realizacije tehničkog rješenja iz stava 2 i 3 ovog člana, a koji se odnose na, uvlačenje cijevi manjeg prečnika do pune popunjenosti slobodnog prostora u kablovskoj kanalizaciji, popravku ili proširenja kablovske kanalizacije, ojačanje i povećanje dimenzija antenskog stuba, adaptaciju prostora u objektima i slično, u cilju stvaranja uslova za zajedničko korišćenje, snosi operator korisnik, osim ako se operatori drukčije ne dogovore.

Operator korisnik, ako nije saglasan sa troškovima realizacije tehničkog rješenja iz stava 2 i 3 ovog člana, koje je ponudio infrastrukturni operator, može samostalno izvoditi ili ugovoriti s trećom stranom izvođenje radova iz tog tehničkog rješenja, uz obavezan stručni nadzor infrastrukturnog operatora ili nezavisne stručne osobe koju je odredio infrastrukturni operator.

Pregled i kontrolu radova izvedenih na pripremi elektronske komunikacione infrastrukture za zajedničko korišćenje kao i na realizaciji tehničkog rješenja iz stava 2 i 3 ovog člana vrše ovlašćena lica infrastrukturnog operatora i operatora korisnika.

Djelovi elektronske komunikacione infrastrukture, koji su izgrađeni prilikom realizacije tehničkog rješenja iz stava 2 i 3 ovog člana, postaju vlasništvo infrastrukturnog operatora.

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme infrastrukturni operator može odbiti samo u slučaju da nije izvodljivo iz tehničkih razloga, o čemu je dužan da, operatoru korisniku dostavi detaljno obrazloženje, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ako se na zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ne odgovori u skladu sa stavom 1 ovog člana ili ako se odbije zahtjev za zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, operator korisnik se može zahtjevom za rješavanje spora obratiti Agenciji. Agencija će odluku po podnijetom zahtjevu donijeti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ako je razlog za odbijanje zahtjeva za zajedničkim korišćenjem neopravdan, Agencija će naložiti uspostavljanje zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.

Ugovor o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Član 10

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme se realizuju na osnovu međusobnog ugovora infrastrukturnog operatora i operatora korisnika.

Operatori iz stava 1 su dužni da zaključe ugovor iz stava 1 ovog člana u roku od 45 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva iz člana 8 ovog pravilnika.

Ugovor o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme obavezno sadrži:

- ugovorne strane,
- predmet ugovora,
- rok važenja ugovora, uslove za prestanak ugovora i otkazni rok, ako je zaključen na neodređeno vrijeme,
- vremenske rokove za realizaciju zajedničkog korišćenja,
- tehničko rješenje,
- komercijalne uslove,
- odredbe o načinu i postupcima vezanim za održavanje,
- odredbe o obavezi infrastrukturnog operatora vezano za sigurnost postavljene opreme,
- procedure za zaštitu povjerljivosti podataka,
- postupke u slučaju nepoštovanja ugovora,
- odredbe o načinu rješavanja sporova između ugovornih strana.

Operatori su dužni da primjerak zaključenog ugovora o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme dostave Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem

tekstu Agencija) radi ocjene usklađenosti sa zakonom i ovim pravilnikom i evidentiranja, u roku od 7 dana od dana zaključenja ugovora.

Izmjena zaključenih ugovora na zahtjev Agencije

Član 11

Ako su odredbe ugovora iz člana 10 ovog pravilnika u suprotnosti sa odredbama Zakona i ovog pravilnika, Agencija može zatražiti izmjene zaključenog ugovora, koje operatori treba da izvrše u roku od 10 dana.

Rješavanje sporova i postupanje Agencije

Član 12

Ako se ugovor o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ne zaključi u roku od 45 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva ili se pojavi spor u vezi sa već uspostavljenim zajedničkim korišćenjem elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, operatori se mogu obratiti Agenciji sa zahtjevom za rješavanje spora, zbog nemogućnosti da ga sami riješe.

Agencija rješava spor tako što odlučuje samo o onim pitanjima po kojima nije postignuta saglasnost među operatorima. Odluka Agencije o rješenju spora će se zasnivati na principima objektivnosti, transparentnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije.

Korišćenje prostora, vodova i instalacija u zgradama

Član 13

Korišćenje zajedničkih prostorija, vodova, i elektronske komunikacione instalacije u zgradi se realizuju na osnovu ugovora zaključenog između operatora korisnika prostora, vodova i instalacija u zgradi i vlasnika zgrade, i u skladu sa zakonom koji uređuje oblast elektronskih komunikacija.

Ugovor iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži:

- naziv i adresa vlasnika, ili upravnika zgrade,
- naziv i adresa operatora,
- rok važenja ugovora, uslove za prestanak ugovora i otkazni rok, ako je isti zaključen na neodređeno vrijeme,
- adresu zgrade,
- popis prostora, vodova i instalacija u zgradi koji se koriste,
- svrha korišćenja prostora, vodova i instalacija u zgradi,
- uslove pod kojima se koristi prostor, vodovi i instalacije u zgradi,
- način korišćenja i održavanja prostora, vodova i instalacija u zgradi,
- odredbe o načinu rješavanja sporova između ugovornih strana.

Kada u zgradi ne postoje tehničke mogućnosti za korišćenje prostora, vodova i elektronske komunikacione instalacije, operator korisnik može izvršiti neophodnu adaptaciju prostora ili postavljanje vodova i elektronske komunikacione instalacije u skladu sa tehničkim rješenjem, na koje saglasnost daje vlasnik zgrade.

Adaptacija prostora i postavljanje vodova i elektronskih komunikacionih instalacija iz stava 3 ovog člana vrše se na način koji omogućava drugim zainteresovanim operatorima korišćenje istog pod jednakim uslovima.

Troškove realizacije tehničkog rješenja adaptacije prostora ili postavljanje vodova i elektronske komunikacione instalacije u zgradi snosi operator korisnik.

Adaptirani prostor i postavljeni vodovi i elektronske komunikacione instalacije iz stava 3 ovog člana su vlasništvo vlasnika zgrade i neodvojivi su dio te zgrade.

Povećanje raspoloživosti slobodnih kapaciteta elektronske komunikacione infrastrukture

Član 14

Za povećanje raspoloživosti slobodnih kapaciteta u kablovskoj kanalizaciji operator će preduzeti neku od sljedećih mjera:

- sređivanje postojećeg stanja;
- izvlačenje telekomunikacionih kablova koji se ne koriste;
- obezbjeđivanje priključka krajnjim korisnicima na najbližu pristupnu tačku;

- korišćenje telekomunikacionih kablova sa monomodnim optičkim vlaknima u pristupnim elektronskim komunikacionim mrežama;
- korišćenje nemetalnih optičkih telekomunikacionih kablova malog spoljnog prečnika;
- instaliranje telekomunikacionog kabla u zaštitnu cijev malog prečnika ili mikrocijev da prije uvlačenja u cijev velikog prečnika;
- instaliranje svakog pojedinačnog telekomunikacionog kabla u cijev malog prečnika ili mikrocijev;
- proširenje ili dopuna postojećeg kapaciteta kablovske kanalizacije;
- provlačenje cijevi malog prečnika kroz slobodan prostor u slobodnim i zauzetim cijevima velikog prečnika, kao i provlačenje mikrocijevi kroz slobodan prostor u slobodnim i zauzetim cijevima malog prečnika;
- istovremeno uvlačenje odgovarajuće kombinacije cijevi manjeg prečnika u cijev većeg prečnika;
- zaptivanje prostora između instaliranog kabla i cijevi na odgovarajući način, kako bi se isti mogao, po potrebi, naknadno iskoristiti za uvlačenje ili uduvavanje mikrocijevi;
- pravilno oblikovanje, označavanje i vođenje telekomunikacionih kablova u kablovskim oknima uz zid okna i postavljanje na konzole, prekidanje cijevi malog prečnika u svakom oknu, kao i vođenje mikrocijevi uz samu ivicu kablovskog okna bez prekidanja.

Za povećanje raspoloživosti slobodnog prostora na antenskom stubu operator će preduzeti neku od sljedećih mjera:

- sređivanje postojećeg stanja,
- demontaža opreme koja se ne koristi,
- instalacija opreme odgovarajućih karakteristika, a manjih dimenzija
- povećanje dimenzija antenskog stuba.

Za povećanje raspoloživosti slobodnog prostora u zgradama operator će preduzeti neku od sljedećih mjera:

- sređivanje postojećeg stanja,
- demontaža opreme koja se ne koristi,
- dogradnja postojećeg prostora.

Prelazna i završna odredba odredba

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka tri mjeseca od dana stupanja na snagu.

Broj: 0901- 4518-6

Podgorica, 02.12.2014. godine

Predsjednik Savjeta,

dr Šaleta Đurović, s.r.